

על הדרך

וזה סדר הפירוש הפסוקים. "וימררו את חייהם בעבודה קשה" - אפילו שלכאורה יש להם חיים, יש להם נכסים ורכוש, אף"כ "וימררו", החיים הם מרווחים בغالל "בעבודה קשה", על הרצון והdagת המחר, השαιפה והביקוש לעוד ועוד. עבודה קשה "בחומר", בחומריות. "ובלבנים", לבנותו עצמו עוד ועוד, לגדל עדר בלי די.

גם אפשר לפרש "ובלבנים", מילשון בניים. שהתיווך כביבול, הריני עובד בשבייל הבנים, בשבייל הנכדים וכו'.

(וללי אמר)

★★

בגמ': בן חצרון - בן יפונה הוא וכו'.

מבואר בಗמ' כאן מבואר דיפונה הוא חצרון בן פרץ. ונראה כאן יפונה על שם שפנה מעצת המרגלים ע"ש. אך בירושלמי (פ"א דקרושין ה"ב) נראה שיש חולקים על זה: דקאמר התם (לגביו מה דבעי להוכיח דבר ט' יכול להוליד): וכלהן בן עשר וכמן דאמר הוא כלב בן חצרון הוא כלב בן יפונה וכו' ע"כ. ומובואר דלאו כו"ע ס"ל כן ודוק'.

★★

בגמ': רבי אחא בר חנינא אמר אותו היום ששחה בסיוון היה אמרו מלacci הشرת לפניו הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם מי שעטיד לקבב תורה מהר שני ביום זה ילקחה ביום זה.

הганזון רבי מרדכי בענט צ"ל העיר, אשר לנן נהגים לשטוות עשבים בחג השבעות, זכר למש"כ יותשימים בטוף' שהיה בו' בסיוון, כמו בא כאן.

★★

בגמ': ראו שמושיען של ישראל בימים הוא לוקה עמדו גורו כל הבן הילוד היורה תשלייכו, כיוון דשדייה למשה אמרותו לא חזין כי הדבר סימנא בטלו גזירותיהם.

מפרשים ברכינו בחיי והאלשיך הק' (וכן ממשמעות הגמ'), יוכבד ידעה שהחוזים בכוכבים אמרו לפרקעה 'היום נולד מושיען של ישראל, וסופה שלקה במים'. ברם ידעה כי

על דבריהם דבעברין ע"כ שלא שיק מאיז חזית, דאל"ה אין יתרן שישראל אינו מצווה על העברין, ודוק'.

(קובץ קול התורה קובץ מ"ט ע' לח)

★★

בגמ': פועה זו מרים ולמה נקרא שמה פועה שהיהתה פועה לולד.

הראב"ד בהקדמה בספר יצירה (דף ח' ע"ד) כתוב אכן לכתחוב קמייע למקשה ומולידה טרם זמן, וכן כתוב בספר הקנה בשם הארייז"ל (הובא בתורת הילוד סי' א' הגהה א') שהכותב קמייע וגורים לעובר שיצא טרם זמןנו, גרים לו מיתה טרם זמן הרואי לו, ולפעמים גרים וכו'. ויש להעיר מדברי התוס' בסוגיין שפירש בשם ר"ח שפועה הייתה לחשת לחישה ויוצא הولد כמו שעושים אלו עכשי באנני האשה. ומה בין לחישה זו לכתיבת קמייע וצ"ב. (וע' בספר דברי תורה מהדורא ג' אות ל') שמחلك בין סגולות המקובלם מצדיקים שמותר, לכתיבת קמייע).

(קובץ קול התורה קובץ מ"ט ע' לח)

★★

בגמ': בפרק - ר"א אומר בפה רך.

הנה בראש"י עה"פ (שמות א, יג): בפרק, כתוב: בעבודה קשה, המפרכת את הגוף ומשברתו ע"כ. ולכאורה זה סותר לדברי הגמ' כאן שהי' זה בפה רך.

אך למעשה אין סתירה בין ב' הירושים. שכן גם כאשר הוא בפה רך, שנראה שהכל הוא בנחת והכל הוא לטובה, אך למעשה הוא מפרק את הגוף ומשברתו.

כאשר מטפטים למוחו של אדם שכמה טוב הוא לו שייעבור וירוחה כסף, והוננו ורכשו יגדל וייעשה עשיר גדול, והוא כעוזר מתנהל בדרך זו. וכל שאיפתו ורצונו, כל מרצו וכוחו משקיע בוזה להרבותה הון. ולשם כך עובד ועמל ללא מנוחה ולא שלות נפש, כאשר אין לו מנוחה ואין לו שמחת חיים, ורק רדיפת הכסף כל היום. גם כאשר זה בא בפה רך, הכל נראה נוצץ ומרשים וטוב ויפה, אבל יש כאן סערת נפש. זהה העבודה פרך.